

Dosarul nr. Ire-26/2022
(1-21065415-01-1r/e-15022022)

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Moisa Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2021,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.05.2021 – 31.05.2021;

Instanța de recurs: 07.09.2021 – 15.12.2021;

Instanța de recurs în anulare: 15.02.2022 – 02.03.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 27 martie 2006 Moisa Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (3) lit. h) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 22 ani, cu executare în penitenciar de tip închis. Sentința respectivă a fost menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 20 iunie 2006.

Prin decizia Plenului Curții Supreme de Justiție din 23 noiembrie 2009, acțiunile lui Moisa Alexandru au fost reîncadrate din prevederile art. 145 alin. (3) lit. h) Cod penal, în prevederile art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 20 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 31 mai 2021 s-au respins ca neîntemeiate plângerile lui Moisa Alexandru împotriva condițiilor de detenție din Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioadele 15.01.2020-05.03.2021 și 12.04.2021-31.05.2021.

S-a respins plângerea depusă de condamnatul Moisa Alexandru împotriva administrației Penitenciarului nr. 1 Taraclia, referitoare la condițiile de detenție pentru perioada 05.03.2007-14.01.2020 care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la 15 iunie 2021 condamnatul a

înaintat recurs asupra încheierii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu reducerea pedepsei pentru detenția în condiții precare în Penitenciarul nr.1 Taraclia, unde se deține din 05 martie 2007 în condiții contrare art. 3 CEDO.

Drept motiv invocă că, rapoartele privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia au demonstrat faptul că condițiile de detenție au fost precare. Solicită aplicarea în privința sa a prevederilor art. 385, 473² Cod de procedură penală, cu reducerea pedepsei în temeiul art. 3 CEDO.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2021, a fost respins recursul declarat de condamnat, cu menținerea încheierii contestate fără modificări.

4.1 În motivarea concluziei sale, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond corect a respins plângerea condamnatului privind condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului.

Potrivit procesului-verbal de reținere, Moisa Alexandru a fost reținut la data de 07 decembrie 2005.

Potrivit raportului prezentat de Penitenciarul nr. 1 Taraclia, în conformitate cu prevederile art. 473³ alin. (2) Cod de procedură penală, Moisa Alexandru a fost deținut în P-5 Cahul în perioada 08.02.2019-19.03.2019, 22.03.2019-07.04.2019, ceea ce constituie 59 zile (f.d. 50-53).

În Penitenciarul nr. 5 Cahul, condamnatul Moisa Alexandru s-a deținut în perioada 16.12.2005-04.03.2007, 13.07.2018-22.07.2018, 25.11.2019-08.12.2019;

În Penitenciarul nr. 16 Pruncul condamnatul Moisa Alexandru s-a deținut în perioada 06.03.2021-11.04.2021;

În perioada 10.02.2020-23.02.2020, Moisa Alexandru s-a deținut Penitenciarul nr. 5 Cahul;

În Penitenciarul nr. 1 Taraclia, Moisa Alexandru s-a deținut în perioadele 05.03.2007- 12.07.2018, 23.07.2018- 24.11.2019, 09.12.2019- 05.03.2021, 12.04.2021- 31.05.2021- până în prezent.

În ședința de judecată condamnatul a invocat că a fost deținut în condiții inumane în Penitenciarul nr. 1 Taraclia, care în opinia ultimului constituie condiții de detenție contrare art. 3 din CEDO.

Instanța de fond, examinând cererea condamnatului a constatat netemeinicia plângerii depuse de condamnat, constatând că pretențiile lui Moisa Alexandru pentru perioada 05.03.2007-14.01.2020 au fost deja supuse examinării de Instanțele de judecată, pedeapsa condamnatului fiind redusă.

Colegiul judiciar a considerat că instanța de fond a determinat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, a apreciat probele prezentate de părți, complet, în ansamblul lor, corect a aplicat normele de drept material și întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge plângerea condamnatului Moisa Alexandru.

Din materialele cauzei s-a constatat că anterior Moisa Alexandru a mai depus plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de

detenție, care prin încheierea Judecătoriai Cahul sediul Central din 30 septembrie 2020, a fost admisă parțial, constatându-se deținerea în condiții contrare art. 3 CEDO a lui Moisa Alexandru în penitenciarul nr. 5 Cahul în calitate de prevenit în perioada 16.12.2005-26.03.2006, fiind redusă pedeapsa neexecutată a lui Moisa Alexandru, calculându-se 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ceea ce constituia 202 zile. Iar în calitate de condamnat în perioada 27.03.2006 – 05.03.2007, 13.07.2018-23.07.2018, 25.11.2019-09.12.2019, fiind redusă pedeapsa cu 74 de zile calculându-se 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenție, iar în total termenul pedepsei neexecutate a fost redus cu 276 zile. În rest, plângerea condamnatului a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 30-31).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 09 noiembrie 2020, a fost casată parțial încheierea Judecătoriai Cahul sediul Central din 30 septembrie 2020, în partea respingerii ca neîntemeiată a plângerii depuse împotriva condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia, fiind rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea împotriva condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioada executării pedepsei de la 20.10.2015 până la 14.01.2020. A fost respinsă ca fiind tardivă plângerea condamnatului împotriva condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioada executării pedepsei de la 05.03.2007 până la 20.10.2015. În rest, încheierea Judecătoriai Cahul sediul Central din 30 septembrie 2020, a fost menținută. (f.d.32-34)

Astfel, instanța de recurs a constatat că prin încheierea în cauză, pretențiile condamnatului privind constatarea deținerii sale în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioada 05.03.2007– 14.01.2020, a fost suspusă anterior examinării de către instanță, fapt ce exclude examinarea repetată a pretențiilor înaintate de condamnat, circumstanță ce indică asupra justetei soluției primei instanțe care a respins plângerea condamnatului în această parte.

Condamnatul în plângerea depusă, a solicitat aplicarea remediului compensatoriu privind condițiile de detenție în Penitenciarul nr.1-Taraclia și pentru perioada 15.01.2020-05.03.2021 și 12.04.2021-31.05.2021, care afectează grav drepturile condamnatului în cadrul executării pedepsei, garantate de art. 3 CEDO.

Reieșind din jurisprudența CEDO și rapoartele Comitetului european pentru prevenirea torturii, s-a constatat că Moisa Alexandru, executând pedeapsa în Penitenciarul nr.1- Taraclia, în perioada executării pedepsei 15.01.2020- 05.03.2021 și 12.04.2021- 31.05.2021 a fost deținut în condiții adecvate, care nu întrunesc aspectele unui tratament contrar art. 3 CEDO.

4.2 În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

5. Împotriva deciziei instanței de recurs, condamnatul Moisa Alexandru a declarat recurs în anulare, prin care solicită casarea deciziei Curții de Apel Comrat și aplicarea prevederilor art. 473² Cod de procedură penală.

În motivarea recursului se referă la condițiile de detenție care afectează grav drepturile sale și prin urmare cere reducerea pedepsei în temeiul art. 3 CEDO.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către Colegiul penal.

Or, Colegiul reiterează că dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 456 alin. (1) coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.

În textul art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

În ceea ce privește recursul declarat în speță, Colegiul penal conchide că acesta nu este motivat de recurent prin prisma viciului fundamental admis de instanțele ierarhic inferioare la judecarea acestei cauze, mai mult ca atât, se constată că recurentul invocă motive care nu respectă cerințele recursului în anulare. Mai mult, recurentul s-a adresat anterior cu astfel de plângerea care a fost admisă parțial și a fost redus din termenul neexecutat al pedepsei.

În asemenea condiții, Colegiul penal conchide că titularul recursului nu a respectat cerințele legale cu privire la întocmirea unei cereri de recurs în anulare, ignorând prevederile art. 455 Cod de procedură penală în acest aspect.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Moisa Alexandru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 decembrie 2021, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 22 aprilie 2022.

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun